

Halkların Demokratik Partisi
Grup Başkanlığı
Sayı: 7298
Tarih: 22.05.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20-27 Mayıs "Cumartesi Anneleri Haftası" Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ve teklif ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	- Anayasa - İnsan Haklarını İnceleme	
Esas Komisyon	İçişleri	
Tarih:	28 Mayıs 2020	Esas No: 2/2903

TBMH	
KANUNLAR ve KARARLAR BÖK LİGİ	
22	22 Mayıs 2020
Numara:	

TBMH	
GELEN EVRAK	
22 Mayıs 2020	
No:	655164
EDYS'e AÇILANMIŞTIR	

GEREKÇE

12 Mart 1995'te Alevilerin yoğun olarak yaşadıkları İstanbul'un Gazi Mahallesi'nde kimliği belirsiz kişilerin bir kahvehaneye silahlı saldırı gerçekleştirmesiyle başlayan ve 3 gün süren Gazi Mahallesi Olayları 22 kişinin hayatını kaybetmesi ve yüzlerce kişinin yaralanmasıyla sonuçlanmıştır. Gazi Mahallesi Olayları sonrası gözaltına alınan Hasan Ocak'ın akıbeti yaklaşık 2 ay boyunca sırrını korudu. Hasan Ocak'ın annesi Emine Ocak, ailesi ve arkadaşları 55 gün gün boyunca Hasan'ı aradı. 15 Mayıs'ta, Hasan'ın işkence edilmiş cansız bedeni kimsesizler mezarlığında bulundu. Ceset, Hasan gözaltına alındıktan 5 gün sonra Beykoz Ormanı'nda köylüler tarafından fark edilmişti. Sivil toplum kuruluşlarının Hasan Ocak'ın bulunması için başlattıkları kampanya, Hasan'ın cesedine ulaşılmasının ardından kayıplara karşı adalet arayan bir insan hakları mücadelesine dönüşmüştür. İlk kez 27 Mayıs'ta Galatasaray Meydanı'nda gözaltında kaybedilen yakınlarının akıbetini sormak için oturma eylemi yapan 15-20 kişilik grubun mücadelesi zamanla çığ gibi büyüyerek hala devam etmektedir. Her cumartesi bir araya gelerek ve "Cumartesi Anneleri" adıyla sembolleşen aileler gözaltında ortadan kaybolan yakınlarının akıbetini sorgulamaya devam ederken çoğu zaman yerlerde sürüklenmiş ve gözaltına alınmışlardır.

Türkiye'de gözaltındaki kayıp dosyalarının yüzde 90'ına yakını soruşturma aşamasında kapatılmıştır. Türk Ceza Yasası'nda gözaltında kaybetmek adli bir suç olarak görülmektedir. Bu nedenle hem yargılama hem soruşturma bunun üzerinden yapılıyor ve 20 yıllık bir zaman aşımına tabi tutuluyor. Dolayısıyla Türkiye'de gerçekleşen gözaltında kaybetme davası da sıradan bir suç, cinayetmiş gibi görülüyor. Konu sıradan bir suç şeklinde değil "insanlığa karşı işlenen)" suçlar kapsamında değerlendirilerek zaman aşımından çıkarılmalıdır.

Türkiye, Birleşmiş Milletlerin "Zorla Kayıp Edilmeye Karşı Herkesin Korunmasına Dair Bildiri")'yi imzalamadığı zaman dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan "İmzalamıyorsak bir bildiğimiz var" ifadelerini kullanmıştı. Yakınlarının akıbetini merak eden aileler Recep Tayyip Erdoğan'ın bildiklerini bilmek istiyorlar. Bugün gözaltında kaybedilenlerin büyük çoğunluğunun akıbeti hala ortaya çıkarılmamış ve kaybedenler yargılanamamış ya da göstermelik davalar açılmışsa bunun nedeni bu suçları işleyenlerin hala devlet ve karanlık yapılar içerisinde var olmalarından gelmektedir. Gözaltında kayıplara karşı mücadele, insanlık mücadelesinin bir parçasıdır. Burada sadece insanlarımız değil, dünlerimiz kayıptır. Bu olaylar aydınlatılmadıkça bugünlerimiz de birer "kayıp gün" olarak tarihe geçecektir. Dünden bugüne karanlıkta kalan her kayıp vakası, ülkenin yarınına bırakılacak kirli birer miras olacaktır.

Geçmiş acılarla sağlıklı bir şekilde hukuki ve toplumsal yüzleşme sağlanması çağdaş ve demokratik bir ülke olmanın temel koşuludur. Geçmişten alınan derslerle geleceği kurgularken toplumsal hafızası ve vicdanı güçlü bireyler yetiştirmek, aydınlık bir geleceği tesis etmek için her yıl 20 ve 27 Mayıs arasındaki haftayı "Cumartesi Anneleri Haftası" olarak belirleyerek karanlıkta kalmış tüm faili meçhul cinayetler ve insanlık suçunu ve suçlularını aydınlığa çıkartmak için toplumsal tüm yapı ve katmanların işbirliği ve kamuoyunun dikkati en etkin bir şekilde sağlanmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1-“20-27 Mayıs tarihleri arasındaki günlerin” Cumartesi Anneleri haftası olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 2-20-27 Mayıs tarihleri arasında Genel Kurulun olduğu bir toplantı gününde TBMM’nin özel gündem oluşturmaya amaçlanmıştır.

Madde 3-Yürürlük Maddesidir.

Madde 4-Yürütme Maddesidir.

CUMARTESİ ANNELERİ HAFTASI (20-27 MAYIS) HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Madde 1- Her yılın 20 Mayıs tarihinde başlayıp 27 Mayıs tarihinde biten bir haftası “Cumartesi Anneleri haftası” olarak kabul edilir.

Madde 2-TBMM Başkanı her yıl TBMM’de 20-27 Mayıs tarihleri arasında Genel Kurulun olduğu toplantı günlerinden birisini Cumartesi Anneleri ve gözaltında kayıplar hakkında tayin eder.

Madde 3-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4-Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.